

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 lutego 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. powołując się na przepis art. 4 w zw. z art. 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 2017, poz. 664) odmówił Z. N. prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu decyzji organ, wskazał, że wnioskodawca

- przed dniem 1.01.1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy lub art.32 i art.33 ustawy emerytalnej,
- na dzień 1.01.2009 r. nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy, wynoszącego co najmniej 15 lat.
- nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych nie zostały zaliczone okresy zatrudnienia od 24.09.1976 r. do 28.01.1978 r., od 21.01.1980 r. do 30.04.1992 r., od 01.05.1992 r. do 30.09.1999 r. oraz od 01.10.1999 r. do 31.12.2008 r., ponieważ pracodawcy nie potwierdzają, aby wnioskodawca wykonywał pracę wymienioną w załączniku numer 1 lub 2 do ustawy z dnia 19.12.2008 r. o emeryturach pomostowych.

Zgodnie z art. 51 tej ustawy płatnik składek zobowiązany jest do wystawienia zaświadczenia o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy za okresy przypadające przed 1 stycznia 2009 r. Dotyczy to sytuacji, w której przed 1 stycznia 2009 r. ubezpieczony wykonywał prace wymienione w załączniku numer 1 lub numer 2 do ustawy o emeryturach pomostowych z dnia 19 grudnia 2008 r

W/w okresy zatrudnienia nie zostały ponadto zaliczone do stażu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej, ponieważ w świadectwach wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 30.09.1999 r. oraz z dnia 30.12.2008 r. pracodawca podaje, że wnioskodawca wykonywał prace równocześnie na dwóch różnych stanowiskach w obrębie dwóch różnych działów zarządzenia resortowego. Do prac w warunkach szczególnych można uwzględnić okresy pracy na dwóch różnych stanowiskach określonych w zarządzeniu resortowym w obrębie tylko tego samego działu lecz pod różnymi pozycjami oraz okresy wykonywania pracy na stanowisku, którego nazwa składa się z nazw dwóch stanowisk pracy, a każde stanowisko jest wymienione odrębnie w wykazie resortowym w tym samym dziale, lecz pod inną pozycją. Brak jest zatem możliwości zaliczenia w/w okresów jako pracy w warunkach szczególnych, gdyż praca ta nie była wykonywana na stanowiskach w obrębie jednego działu zarządzenia resortowego, czyli na każdym z wymienionych stanowisk wnioskodawca nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach, uprawniającej do ubiegania się o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym.

Jednocześnie Zakład przyjął za udowodnione 35 lat 11 miesięcy 13 dni okresów składkowych, oraz 8 miesięcy i 12 dni okresów nieskładkowych tj. łączny staż 36 lat 7 miesięcy i 25 dni.

/decyzja z dnia 9 lutego 2018 roku k. 17 - 17 v akt ZUS)

Od powyższej decyzji Z. N. odwołał się w dniu 2 marca 2018 roku do Sądu Okręgowego w Łodzi uznając wymienioną decyzję za krzywdzącą. Odwołujący podniósł, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami spełnia wszystkie warunki do uzyskania wcześniejszej emerytury. Urodził się w (...) r. i do dnia 31.12.2008 r.:

- posiada okres składkowy i nieskładkowy co najmniej 25 lat,
- przepracował wymagany okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, tj. co najmniej 15 lat,

-osiągnął wymagany przepisami tego Rozporządzenia wiek, tj. 60 lat,;

- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego,

- złożył wniosek o przekazanie zgromadzonych środków na dochody budżetu państwa.

Wnioskodawca podniósł, iż pracował w zakładzie (...) od 24.09.1976 r. do 31.12.2008 r. nieprzerwanie, na stanowisku ślusarza remontu maszyn. Praca ta przez cały okres była pracą w szczególnych warunkach przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych jako że konserwował, naprawiał, remontował agregaty i urządzenia wykorzystywane do produkcji i wykańczania do produkcji i wykańczania wyrobów włókienniczych. Pracę w szczególnych warunkach wykonywał stale, codziennie w pełnym wymiarze czasu pracy, czego dowodzą świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Dodatkowo w ocenie wnioskodawcy nieprawdą jest, że wykonywał równocześnie pracę na dwóch różnych stanowiskach w obrębie dwóch różnych działów zarządzania resortowego. Świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach zostały przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych źle zinterpretowane. Zawsze do 2008 r. pracował tylko na jednym stanowisku, ciągle w tym samym zakładzie (...), który zaliczał się do przemysłu lekkiego.

Z uwagi na to skarżący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury bądź jej uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez ZUS, nadto o zasądzenie kosztów postępowania.

/odwołanie z dnia 2 marca 2018 roku k. 3 - 4/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 3 kwietnia 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie z dnia 3 kwietnia 2018 roku 13-13v/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił, co następuje:

Z. N. urodził się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

Ubezpieczony w okresie od dnia 24 września 1976 r. do 31 grudnia 2008 r. pracował (...) S.A. z siedzibą w Ł. (poprzednio Zakład (...) spółka z o.o. w Ł.) na stanowisku ślusarz remontu maszyn.

/świadectwo pracy z dnia 7 października 2003 roku k. 4 akt kapitałowych ZUS, akta osobowe koperta k. 27 - 11v akt ZUS, świadectwo pracy z dnia 30 września 1999 roku k. 7-7v. akt ZUS, świadectwo pracy z dnia 31 grudnia 2008 r. roku k. 10 -10v. akt ZUS, akta osobowe koperta k.27 /.

Za okres od dnia 24 września 1976 r. do dnia 28 stycznia 1978 r., od 21stycznia 1980 r. do 30 stycznia 1992 r. od 1 maja 1992 r. do 30 września 1999 r. oraz od 1 października 1999 r. do 31 grudnia 2008 r., wskazany zakład pracy wystawił wnioskodawcy świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

/świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z dnia 30 grudnia 2008 r. k. 6 akt ZUS, z dnia 30 września 1999r. k. 8 akt ZUS, z dnia 30 grudnia 2008 r. k. 11 akt ZUS, akta osobowe koperta k. 27/

Z kolei od dnia 1 lipca 2010 roku do chwili obecnej wnioskodawca pracuje w (...) Sp. z o.o. na stanowisku pracownika linii produkcyjnej.

/świadectwo pracy z dnia 30 czerwca 2013 roku k. 14 akt ZUS, wniosek o emeryturę pomostową k. 1 - 4 akt ZUS/.

W dniu 18 stycznia 2018 roku wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę pomostową, nie jest członkiem OFE.

/wniosek z dnia 18 stycznia 2018 roku k. 1-4 akt ZUS/.

Wnioskodawca udokumentował łączny staż ubezpieczeniowy w wymiarze 36 lat, 7 miesięcy i 25 dni, w tym 35 lat, 11 miesięcy i 13 dni składkowych oraz 8 miesięcy i 12 dni okresów nieskładkowych.

/okoliczność bezsporna/

Przy ustalaniu stanu faktycznego Sąd oddalił wniosek Z. N. o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka J. S. na okoliczność zatrudnienia wnioskodawcy w szczególnych warunkach na stanowisku ślusarza remontu maszyn w pełnym wymiarze czasu pracy w spornym okresie, jako zbędny dla rozstrzygnięcia. Sąd był bowiem zwolniony od czynienia ustaleń faktycznych w tej materii wobec nie spełnienia przez wnioskodawcę warunku rozwiązania stosunku pracy, który sam w sobie wykluczał przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych oraz przeprowadzonej oceny dowodów, należy uznać, że odwołanie Z. N. nie zasługuje na uwzględnienie.

Warunki nabywania prawa do emerytury pomostowej określa ustawa z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 664 ze zm.), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2009 roku.

Podkreślić należy, że ustawa o emeryturach pomostowych zastąpiła przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS określające zasady przyznawania emerytur w niższym wieku pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach pracy lub w szczególnym charakterze nowymi regulacjami określającymi zasady nabywania wcześniejszych emerytur z tytułu tego rodzaju pracy. Najogólniej rzecz ujmując celem tej ustawy jest ograniczenie kręgu uprawnionych do emerytury z powodu pracy w szczególnych warunkach pracy lub w szczególnym charakterze do mniejszej liczby sytuacji uzasadnionych rzeczywistą koniecznością przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w których oczekiwania osób, które rozpoczęły wykonywanie takiej pracy na starych zasadach, na wcześniejsze przejście na emeryturę powinny zostać zaspokojone. Ustawa ma charakter przejściowy, ograniczając prawo do uzyskania emerytury pomostowej do osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r., które pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

(w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) rozpoczęły przed 1 stycznia 1999 r. (art. 4 pkt 5 ustawy). Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny emerytura pomostowa ma być „pomostem między dotychczasowym systemem z licznymi możliwościami przechodzenia na emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym i nowym systemem, w którym tego typu rozwiązania będą wyjątkiem” (uzasadnienie wyroku z dnia 16 marca 2010 r., K 17/09, (...) 2010 nr 3, poz. 21). Wskazany wyżej cel ustawy realizują w najbardziej widoczny sposób jej przepisy określające przesłanki nabycia emerytury pomostowej.

Zgodnie z art. 4 ustawy prawo do emerytury pomostowej, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.,
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat,
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn,
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn,

5. przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS,

6. po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3,

7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Z art. 4 wynika, że jakkolwiek w świetle art. 4 pkt 2 i 5 w związku z art. 3 ust. 7 ustawy, do wymaganego przez ustawę stażu przypadającego przed dniem jej wejścia w życie, tj. przed 1 stycznia 2009 r., wlicza się okresy pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu zarówno art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy, jak i art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to właściwego ograniczenia do zamierzonego przez ustawodawcę kręgu osób uprawnionych do emerytury pomostowej dokonuje konieczność spełnienia przesłanki z art. 4 pkt 6. Wymaganie to spełnia zasadniczą funkcję eliminacyjną, ograniczając ostatecznie prawo do emerytury pomostowej do kręgu osób wykonujących pracę kwalifikowaną jako szczególną w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawa o emeryturach pomostowych .

Możliwość uzyskania emerytury pomostowej przez osoby niespełniające warunku z art. 4 pkt 6 przewiduje art. 49 ustawy według którego prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1. po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2. spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3. w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Przytoczony przepis zmienia wymagania konieczne do uzyskania emerytury pomostowej dla osób niespełniających warunku z art. 4 pkt 6 ustawy, zwalniając je z konieczności wykonywania po 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy, jednakże wprowadza w to miejsce wymaganie, aby ubiegający się o rozważane świadczenie spełniał w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009 r.) warunek posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. Warunek ten został jasno wyrażony, wynika wprost z literalnego brzmienia art. 49 pkt 3 ustawy i jest zgodny z jej celem.

Należy podkreślić, iż jedynie łączne spełnienie wszystkich przesłanek uprawnia do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi, III AUa 1664/12). Innymi słowy nie spełnienie jednej z przesłanek wymienionych w art. 4 cytowanej ustawy pozbawia wnioskodawcę prawa do emerytury pomostowej.

W niniejszym postępowaniu niesporne było, iż wnioskodawca, który wiek 60 lat osiągnął w dniu 27 stycznia 2018 roku, udowodnił 36 lat, 7 miesięcy i 25 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca nie spełniła warunków określonych w art. 4 i 49 ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ przed dniem 1.01.1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy lub art.32 i art.33 ustawy emerytalnej, na dzień 1.01.2009 r. nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy, wynoszącego co najmniej 15 lat, oraz nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Niespornym jest, że wnioskodawca nadal pozostaje w stosunku pracy z firmą (...) Sp. z o.o. w Ł.. Tym samym już tylko z tego powodu nie mógł uzyskać prawa do emerytury pomostowej. Zgodnie bowiem z regulacją przywołanego na wstępie przepisu art. 4 pkt 7 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku, jednym z koniecznych warunków nabycia prawa do emerytury pomostowej jest rozwiązanie stosunku pracy.

Wobec powyższego, niezależnie od spełnienia bądź nie przez ubezpieczonego innych warunków określanych w art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, pozytywne rozstrzygnięcie i dokonanie zmiany zaskarżonej decyzji nie było możliwe. Zgodnie z brzmieniem cytowanego przepisu oraz w świetle jednolitego orzecznictwa "przesłanki nabycia prawa do emerytury na podstawie przepisów o emeryturach pomostowych muszą być spełnione łącznie. Oznacza to, że brak choćby jednego z tych warunków powoduje niemożność nabycia uprawnień emerytalnych" (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 26 kwietnia 2012 r., sygn. akt III AUa 252/12).

Analizowane pozostawanie przez ubezpieczonego w stosunku pracy stanowi samodzielną i negatywną przesłankę dotyczącą możliwości przyznania mu prawa do emerytury pomostowej. Brak spełnienia tej przesłanki, niezależnie od tego, czy inne się ziściły, czyni niemożliwym uwzględnienie żądania ubezpieczonego w zakresie przyznania wnioskowanego świadczenia, a ponadto czyni bezcelowym badanie spornej kwestii związanej z okresami pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Postępowanie dowodowe dotyczące tej okoliczności było zatem bezprzedmiotowe, bowiem jak wskazał Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 24 lutego 2016 r. (III AUa 476/15), brak spełnienia jednej przesłanki zwalnia sąd od rozpatrywania pozostałych warunków przysługiwania prawa do świadczenia, ponieważ w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sąd orzeka o prawie do konkretnego świadczenia (w tym wypadku o prawie do emerytury pomostowej), a nie o poszczególnych przesłankach ich przysługiwania. To oznacza, że sąd oddala odwołanie w przypadku niespełnienia chociażby jednego warunku przyznania świadczenia.

Podobne stanowisko wyraził również Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 6 grudnia 2013 roku (III AUa 524/13), w którym jednoznacznie wskazał, że sąd ubezpieczeń rozpoznający odwołanie od decyzji organu rentowego odmawiającej prawa do świadczenia rozstrzyga o prawie do konkretnego świadczenia, nie zaś o poszczególnych elementach składających się na to świadczenie. W sytuacji zatem, gdy ubezpieczony nie spełnia jednej przesłanki, brak jest podstaw do badania pozostałych przesłanek warunkujących prawo do emerytury.

Podsumowując, skoro ubezpieczony nie spełnił warunku, o którym mowa w art. 4 pkt 7 ustawy o emeryturach pomostowych, to badanie pozostałych przesłanek, na jakie wskazuje art. 4 lub 49 ww. ustawy, było bezcelowe. W związku z tym niemożliwe, a nie tylko bezcelowe, było uwzględnienie żądania strony odwołującej dotyczące zmiany zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że w spornych okresach ubezpieczony świadczył pracę w szczególnym charakterze. A co za tym idzie, kwestia jakie czynności faktycznie wykonywał wnioskodawca, czy w istocie na stanowiskach w obrębie jednego działu zarządzenia resortowego, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy – która to okoliczność miała zostać udowodniona poprzez zeznania świadka - nie miała w niniejszej sprawie znaczenia.

W konsekwencji na podstawie art. 477¹⁴ § 1 Sąd Okręgowy w Łodzi odwołanie oddalił.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy.

8 X 2018 roku

J.L.